

Christien Grunder-Olde Nordkamp.

Gedichten

in de

Moodersproak

'n Oelenvlog.

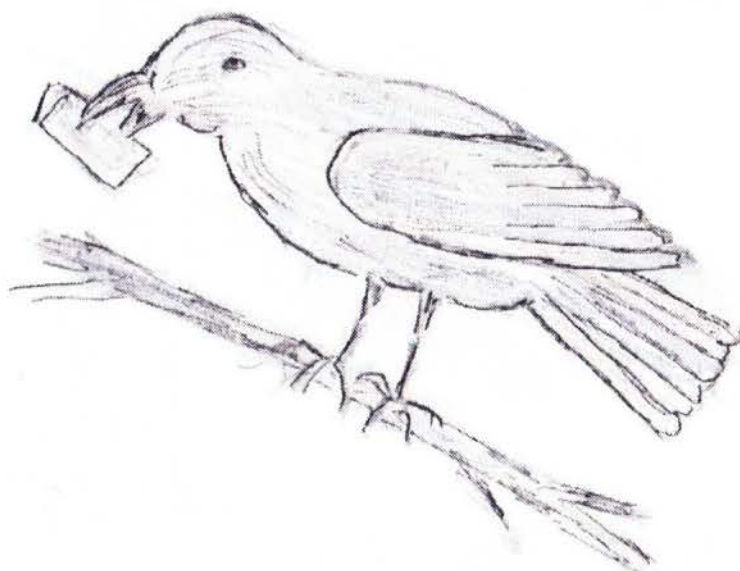
In 'n oelenvlog.
gedichten in de
Moodersproak

Christien Grunder-Olde Nordkamp
illustraties: Christien Olde Nordkamp
ontwerp-omslag: Cobi Braber

Inhoud	pagina
Veurwoord	4
Het veurjoar	6
Den vleeerbos	7
Het grommelschoer	8
Dreumeri'j	10
Zommeroavend	11
Noajoarsstorm	12
Reagen ,reagen, reagen	14
Hearfst	15
De elemeanten	16
De eek lig daal	17
Nog!!	18
Het leaven	20
Geluk	21
Kinderjoaren	22
Oald wean	23
Leefde	24
Het meanskeleaven	25
Ni'j leaven	28
De oale muur	29
As de blare van de beum of valt	30
Kind	31
Vergaankliikheid	32
Kleurriek Nederland	33
Nen zeukende	34
De evolutie	35
Het klökske	36
De democratie	39
Het earfstuk	40
De bromvleeg en de koo	41
De vos en de krai	42
Hette	44
'n Watertoren van Oldenzel	45
Ode an den oalen griezen	46

De voggeltrek	48
Nachtelijke stilte	50
Verandering, Staar	52
Tied, Limerick	53
Dag, Kleuren, Vriendschap	54
Verdreet, Vakantie, Joarig	55
Haiku	56
Scheurkalender, Röst	57
Neaikreanske, Limerick	58
Nacht, Dageroad, Elfstedentocht	59
Mirweenterhoarn	61
Mirweenternacht	62
Dree Wiezen	63
Oaljoarsoamdgedachten	64
Snee	66

Veurwoord

“In ’n oelenvlog”, dat wil zo völ zeggen; In ’n tweeduuster, in ’n laten noamiddag as de oelen goat vlegen.

In dee tied, in ’n laten noamiddag van mien leaven bin ik begunnen te schrieven eerst met korte verhalen,

Later kwamen doar gedichten bie en nog weer later, gedichten in de Tweantse taal, miene moodersproak. De taal dee mie met ’n papleppel is ingewwen en dee mie leef is.

Völ wil heb ik ait had an dat schrieven in ’t dialect.

Ik hop dat de leazer van dit beukske der ook völ wil an hef.

Oldenzaal meart 2004

Christien Grunder-Olde Nordkamp

De natuur

Veurjoar

De koalte is now weer vertrökken
 Het ies is oet de sloten vot
 De Deenkel hef zienen loop herwunnen
 Könning Weenter kump nich meer an bod
 Op 't land lig now nen zachten wasem
 Van 't prille greun, zo iel en teer
 De grond lig stil en vol verwochting
 In de locht vleeft vöggel hen en weer

Ik loop langs vealden en deur essen
 Oaweral kump ni'j leaven oet
 Ik snoew de rök van vruchtb're earde
 Ik veul de veurjoarszun op miene hoed
 Doar scheert nen kievit oawer 't land hen
 En 't speenkroed bleuit al an de bek
 't Bosviooltje steet op oetkommen
 'n Wonder, dat zich elk joar voltrek

In de beum doar zee-j de knöpkes zwellen
 Al gauw komt doar de bleadkes an
 Hoo zuver kleenkt 't twiefelig zingen
 Van 'n geteling op 'n kalen stam
 Ik stoa verwonderd dan te kieken
 Noar de natuur in lentetooi
 En nimmer he-k 't zó good begreppen
 O God, wat is de weareld mooi!

Den vleeerbos

Doar steet nen vleeerbos op 'n wal
 Te dreumen in de zun
 Achter 't oale hoonderschot
 Bie 'n ni'jen peardestal

Den vleeerbos steet zo lang doar al
 Hee is nog van vroger tied
 Toen 't oale hoes der ook nog stun
 Dat kwam toen in verval

Toen is dat al veraanderd doar
 'n Ni'j hoes kwam der , pront
 Glimmend van vearf zo schier en strak
 Met nen modernen goarn

De beum um 't hoes bint ook daal doan
 't Is al moderniseerd
 "t Oale leaven van toen is vot
 Alleen den vleeerbos dee bleef stoan

Hee veult zich oald en oet de tied
 Hee is eenzaam en alleen
 Hee hef zolang zien plicht al doan
 Now gef hee op den stried

Nog één moal wil hee zien best nog doon
 En bleuien in de veurjoarszun
 Mear 't mag nich wean, ziene kracht is op
 Den vleeerbos dee mot goan

Zo möt wat oald is mettertied
 Opzied veur jeugd en kracht
 De joonkheid geet dan weer verdan
 Zo geet 't in 't leaven now...altied.

Het grommelschoer

Het is stil, an de beum hangt de blaar te trillen
In de zwoare, hete middaglocht
Alles wat greuit snakt noar wat reagen
Woar wie al wekken lang op wocht

Het is benauwend woarm now boeten
Gen zuchtke wind löt zich nog goan
En in de wiedlöchtigheid doar ginder
Zee ik grommelköp an 'n hemmel stoan

Dan wordt de locht één zwarte duusternis
Means en dear zoch ne beschutte ster
De wind nemt too, het begint te donder
'n Bliksem vlög van her noar der

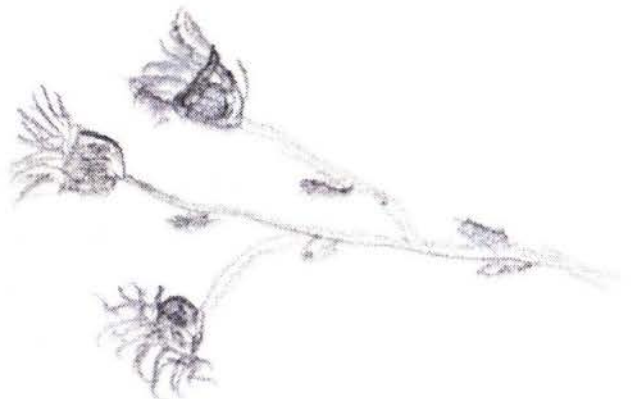
Oawer de vealden hangt ne zwoare dreiging
Angst, wat zölt de elemeanten doon?
Mear binnenshoes geet de oalde moder
Met 't wi'jwatersbekske deur de woon

De kears op toafel wordt anstökken
Geald en papieren zint bie de haand
'n Rozenkraans glidt al deur de vingers
D'r geet zwoar weer now oawer 't laand

Het knapt en boldert oawer de earde
De reagen valt met bakken neer
En heel dat machtig, groots gebeuren
Maakt ons zo klein: "O, help ons Heer!"

Dan, effen rap as 't is kommen
Is 't grommelschoer vot en de röst d'r weer
De reagen valt nog wal gesteurig
Gef lafenis an means en dear

De kears op toafel wordt oetbloazen
'n Rozenkraans hangt weer an de muur
't Weark geet weer gangs, dat mot gebeuren
't Is al weer stil in de natuur

Dreumeri'j

D'r steet nen treurwilg bie oons in 'n hof
Hee steet doar zo zeutkes te weaien
Zien lichtgreune blad, as 'n kleed um zich hen
Steet hee doar grootsmechtig te dreaien
En ieder joargetie verandert hee weer
Van lichtgreun tot kaal en zoar
Zol hem dat now nooit ees an 't herte goan
Dat verlees van zien kleed ieder joar?

Now steet hee doar te pronken, zo teumig alleen
Zo glanzend gezond en vol blad
Mear oawer 'n paar moand is 't weer gebeurd
Dan steet hee doar kaal, koald en nat
Now kan hee de zun oawer zich hen loaten goan
Löt de wind deur ziene blearekes bloazen
Mear 't doert nich heel lang mear, dan is hee weer kaal
En dat doert dan wis wal tot Poaske

Ach, den treurwilg gef zich oawer an de tied
In weer en wind, trankiel blif hee stoan
Hee hef zich doar daalzet en het is zien lot
Deur veurjoar, zomer, hearfst en weenter te goan

Zommeroavend

Den gaansen dag stun dee onbarmhärtige zun
 An 'n hemmel en verschreuide 't laand
 Ze wis nich van wieken, al 't leaven lag oamechtig
 Onder hearen hetzigen oadem verbraand
 Mear, now 't dan toch eindelijk oavend is
 En de hette langzaaman keart
 Hef de zun zich in hear nust begewwen
 Ne lauwe wind weait treustend oawer de eard

Hee bereurt zeutkes 't ofgepeigerd greun
 En al wat leaft kump bie blood
 De vöggel begint weer vanni'js te zingen
 Mens en dear kriegt weer ni'jen mood
 De knienen dawwelt plezearig in 't rond
 An 'n bos steet ne reebok te grazen
 En oawer de wearen, dee zo vreadig doar ligt
 Trekt langzaam nen newweligen wazem

En dan, as alles zich hef verstild
 Gen leaven meer is te bespeuren
 Kump 'n nachtegaal met zien goddelijk leed
 De oavendlijke stilte bereuren
 Ik zit op 't beankske bie ons achter 't hoes
 En heur mie dee jubelzang an
 Gen mooier concert op de weareld as dit
 En gen mooier decor veur den zang

As ik dan opzee noar dee heldere locht
 Woarin 't kleeid van moan en stearn zich ontvouwt
 Dan besef ik hoe biezunder de weareld is
 Dee 'n Schepper ons hef toovertrouwd

Noajoarsstorm

't Weait, 't weait, 't is biester weer
Het noajoar is good gangs
Het greun, de struken , alles boeten
Krig d'r now good van langs

De beum, och Heer dee möt 't meest können
Eare tekke beugt en brekt
Ze zint an 't noodweer oawerlewwerd
Ze wordt deur de stormwind nekt

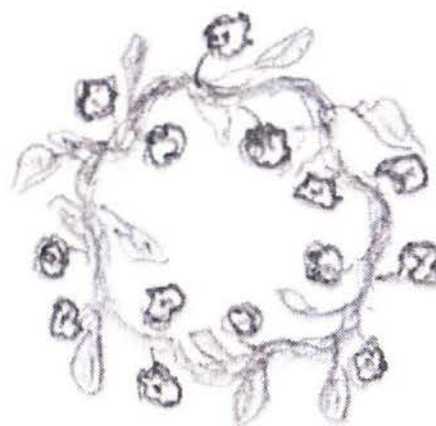
De blader, dee 't nog efkes heulen
Dwerrelt now wild in 't rond
Ze vormt tehoop het broene kleed
Dat neerdaalt an de grond

Ik zit hier veilig achter 't raam
En kiek dat schouwspel an
Ik veul mie klein en nutteloos
Bie dat machtig stormgeram

Doar knapt nen tak van nen eken boom
Met donderend geweald
Ginds vleeft 'n paar pannen van 't dak
Dee oawer de grond hen kealt

De storm dee nemt nog to vannacht
Heur now ees hoe hee jouwt
't Is of de duvel lös is brökken
En genoadeloos rond zich houwt

As 't morgen dan weer dag is wörden
En 'n storm zich daal hef legd
Richt al wat leaft in de natuur
Zich op , en zet zich weer terecht

Reagen, reagen, reagen

Reagen, reagen, dag an dag reagen
 Woar kump dat water toch al vandan
 De vealden loopt onder, de kelders stoat blaank
 Mear 't water dat geet zienen eigen gaank
 De wolken hangt leag, met 't gat an de grond
 De locht is zo gries, 't is zo treustloos in 't rond
 'n Deenkel löp now al dagenlang oawer
 'n Reagen dee siepelt en de lucht wordt nog grauwer
 't Gevecht met 't water is nen zwoaren stried worden
 Wie dumpt zakken zaand en blijft an 't todden
 De dagen dee kört en het leaven geet wieder
 Mear 't water kump hoger, het wordt nog al lieder
 Wanneer wordt de locht weer ees helder en kloar?
 Mot wie doarop wochten tot token joar?

Noar anleiding van de barre octobermoand 1998

Hearfst

Het dode blad dwerrelt oaweral rond
 As 'n vearen ber dekt 't de earde
 De natuur, pas nog zo pront op hear greun en bont
 Hecht an hear kleed nog mear weinig wearde

Deur 'n bos leuit now de noajoarsstorm
 En geselt de beum en de struken
 Dee krönt, deep bugend onder den last
 Van hear eenmoal zo trotse pruken

Langzaaman wordt 't al kaal in 't hoalt
 Hangt de tekke doar nakend te fiesteren
 Mear deur 't droofstille bos klinkt schuchtig nog
 Den roop van nen laten liester

Oet de grond scheet now oaweral paddesteul op
 Zee brengt nog wat swong an en kleurt
 't Mistreustig anzeen van 'n kalen bos op
 Deur wind en water bereurd

Mear dan kump de zun nog efkes deur
 Met hearen zachten hearfstigen glood
 En alles krig dan nen goalden glaans
 Dat gef an 't leaven wear mood

Het kleed an de grond wordt woarm gelbroen
 De paddesteul glemmert in 't lech
 En ik zee dat ook in noajoarstied
 De natuur ons völ moois toch breg.

De elemeanten

Mist: Slierten newwel
 Liek ne koppel witte wieven
 Jaagt gesteurig langs 'n gewwel
 In lange, lange riegen

Reagen: Alles nat
 Oawerlopende bekken
 Nen drekkigen pad
 En blad dat geet lekken

Grommel: Grieze wolken komt gestoag
 Zwoar sappelend nöager an
 Bliksemvloag op bliksemvloag
 Zet de weareld in earen ban

Hagel: As kiezelsteen zo groot
 Valt vinnig en feil
 Daansend op de stroatsteen
 Eenieder zöch zien heil

Storm: Deep bugende beum
 Blad vlegend in 't rond
 Nat, koald en verkleumd
 Zoch het röstiger grond

Snee: Zuver en onbereurd
 As ne blaanke dekken
 Oawer heel de eard
 Zo wied het oog kan rekken

De eek lig daal

De eek lig daal, het is gebeurd
Doar lig hee an de eard
Zien blad d'r of, ziene tekke sneuid
Tot stearvens too bezeard

Ik zat zo vaak onder den boom
Van 't zommer in zienen scha
Het was doar zo'n plezearig wean
Bie 't soeselen van de blaar

Ik zat doar dan zo mennig moal
Prakkezearend oawer 't leaven
En kiekend noar de natuur zo mooi
Miene leavensdreumen te weaven

Het is veurbie, de eek lig um
Hee mos veur de veuroetgang daal
Veur ne weg temet, vol benzinestank
Dat is woar ik het meest van baal

Nooit zal ik mear op 't beankske zitten
Dreumend onder zien bladgeroes
De vöggel in zienen kruun nog heuren
Of de wind met bulderend geboes

Woarum mot völ in de natuur
Toch wieken veur de means?
Mien hert wordt week bie 't stearven van de eek
Woarum,woarum, woar lig de greans?

Nog!!!

Nog kleurt de hearfst met keunstige haand
 De blader gel en goald
 Al kump 't weenter nöager an
 Met oawerlast en koald

Nog stoat de beum vol in 't blad
 Nog schient de zun mangs lekker
 Al dreag wie 's morgens bie klammen mist
 Al lang nen dikken jekker

Nog bleuit in 'n hof ne rode roos
 Hee döt toch zó zien best
 Mear ach, 'n klein nachtvörstke
 En 't reuske is der west

Nog basket keender deur 't blad
 Op zeuk noar kastanjes , nötten
 'n Hearfst gef nóg zienen oawervlood
 Al begint de dagen te körten

Mear langzaam nemt de köalte too
 Leg vorst en snee oawer 't laand
 Alles wordt stil in de natuur
 Könning Weenter krig de oawerhaand

Het Leaven

Het leaven

Het leaven is as nen groten koken
Woar ie ieder bod veurhen könt snieden
Mangs nem wie dan wal fikse happen
Dee wie hoastig dan noar binnen loat glieden

Mear mangs bin wie den koken zat
Dan lik 't leaven leug en hol
Wie zeet 't dan geels nich mear zitten
Wie hebt d'r dan 'n boek van vol

Mear meestspats krieg wie wal weer honger
Noar 't rieke volle leaven hen
Den koken wordt wat dunner snedden
Wie wordt veurzichtiger dan veurhen

Toch, as den koken eenmoal op is
En wie veur 'n Rechterstool möt stoan
Dan wordt d'r vroagd: "He-j um alleen opgetten
Of he-j andren der ook wat van met doan?"

Ik hop da-w könt zeggen: "Ik dee mien best
Ik heb den koken deeld met meer
Ik leafde nich veur mie alleen
Loat mie dan now mear binnen Heer."

Geluk

Geluk is.....'n kind dat krait in de weeg
Of nen mooien zommerdag as de zun opgeet

Geluk is.....de wöarmte dee-j veult veur mekaar
Of de vöggelkes dee-j heurt a-j boeten ligt in 'n scha

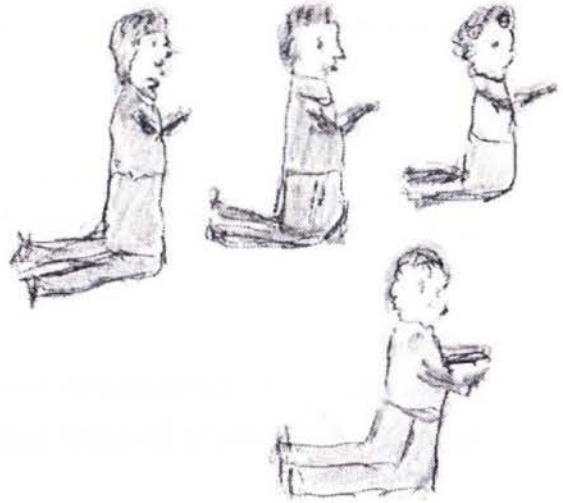
Geluk is.....'n oalderdom woar ie röst en vrea in vindt
Mear ok spöllende kinder dee dawwelt met de wind

Geluk is.....ne stroalende broed in het wit
Mear ok as d'r nog geald in het knipke zit

Geluk is zó klein, geluk is zó groot
Dat lig d'r mear an wa-j d'r zelf met doot

Kinderjoaren anno 1935

.n Kachel steet roodgluinig
 De waske doarop dee kocht
 Acht kinder um dat vuier
 Spöllend in 'n oelenvlog
 De moder onder de lamp
 Zie smeert het oavendbrood
 Acht heupkes stoet van dree
 Dat is genug deankt zee
 Zie mait d'r ja wal zes
 'n Kleinsten krig de fles
 En noa de boterham begint
 Het oavendritueel
 De kneekes op de cocosmat
 De hendekes gevouwen
 't Kindergebed verheuring vindt?
 Dan 'n kruuske nog veur ieder kind
 En lig de meute achter de klap
 Moder de volle stopmaand pakt
 En vader in het late uur
 Verzolt en lapt
 De ofgetrapte kinderschoon

De oavendröst valt oawer 't hoes
 En meu van spel en zorgen
 Sloapt ze al tehoop deep in Gods haand
 Tot morgen

Oald wean

Scheef en vergreuid
Stieve but
Meuizaam schoevelend
Corpus versletten

Mear ook

Leavenswiesheid
Gen hoast
Völ herinneringen
Vrea en röst

Slecht können heuren
Gen kraant mear inzeen
Alles vergetten
En vaak alleen

Mear ook

Noageslacht zeen opgreuien
Weer wean as 'n kind
Opstoan in de bliedschop
Nen ni'jen dag begint

Leefde

Hoe blie was ik as kind
Toen ik 'n pupke kreeg
Ik verzoargde en vertroetelde het
Het was mien grootst bezit

Hoe blie was ik as jonge vrouw
Toen ik moeder worden zol
De dagen waren vol zun en zoarg
En leefde veur 't kleine wicht

Te zoargen veur 'n ander
Dat zit in 'n meanske in
Het leaven deur te gewwen
Dát is de grootste leavenszin

Prakkezoasies

Het meanskeleaven

Elk means wordt joonk in barensweeën
 Zienen eersten schreeuw maakt de moder blie
 't Leavenslecht valt hem veur 't eerst in de ogen
 Ne kleine weeg is ziene eerste stie.

Mear dan greuit hee op van klötterboks tot schoolkind
 Ziene greans wordt verlegd, hee leart d'r wat bie
 Toch, ait nog onschuldig, van't leaven gen weet
 De school, 't hoes en 't earf zint ziene volgende stie

Dan komt de joaren van jonkheid en oetgoan
 Het jungske wordt man en het meake ne vrouw
 De leefde spölt met, het oetzicht wordt breder
 Op 'n zöl van 't leaven, vol kracht, mood en trouw

As hee dan in 't volle leaven is kommen
 En weet, woar Abram de mosterd haalt
 Is 't leaven nich ait mear zo zorgeloos, onschuldig
 Is 'n grötsten oawermood wal a daald

De joaren goat wieder, hee wordt al mear griezer
 De jonkheid is vot, hee wordt stram en stief
 Deur 't leaven getekend is de means kalmer wörden
 Deur schade en schande wordt hee oald en wies

Kump dan magere Hein met zien zicht in de nöagte
Geloaten gef hee zich oawer, 't is op
De ogen valt to vol oawergave
Het leaven vleuit vot want de eeuwigheid rop

Ni'j leaven

Ne vale veurjoarszun
En zachte lauwe wind

De kinderwagen boeten
Doarin 'n kreiend kind

Pril leaven bleuit alum
Hoe vreadig lig de dag

Elk döt zien best tot greuien
Zo good as 't vermag

Ik zit dat an te kieken
Het leaven op zien mooist

De oale muur

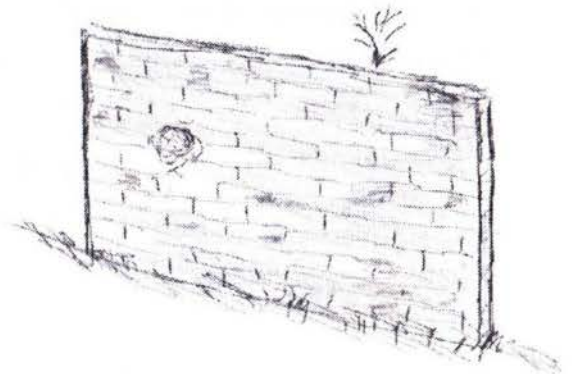
De oale muur, zo scheef en schel
 Doar achter an de zunzied
 Hef vogen vol van heugenis
 An lang vervloagen tied

Row, kromgetrökken steet hee doar
 In weer en wind opdoan
 Hee hef völ metmaakt deur de joaren
 Toch is hee blieven stoan

D'r zit 'n gat in dee oale muur
 Doar bouwt nen geteling in
 Jong leaven kump now weer bie oald
 Dat gef weer leavenszin

En hoog an 'n raand in 'n harden steen
 Greuit meuizaam ne bearkenstik
 Mie dunkt,dee muur oet de oalde tied
 Döt nog wal deenst zoas blik

Dee muur, zo krom, zo schel, zo
 scheef
 Dee möt doar toch mear blieven
 Ik wol mear dat hee proaten kon
 Dan kon ik d'r 'n book van schrieven

As de blare van de beum of valt

As de blare van de beum of valt
 En alles um ons hen wordt kaal
 Dan sprek de natuur ne andere taal
 De taal van de vergaank'lijkheid

As de blare van de beum of valt
 En de wind jach oawer veald en akker
 Dan lig ik 's nachts nog wal ees wakker
 Te deanken an wat 'n moal kommen geet

As de blare van de beum of valt
 En blad veur blad dekt to het graf
 Van elkeen dee ik zó leef toch har
 Dan oawervalt de weemood mie

As de blare van de beum of valt
 Dan denk ik an dee gungen veur oons
 Hear stemmen klinkt as licht gegoons
 Zee roopt mie to: "'t Is ál vergaank'lijk!"

As dan de dood ok kump veur mie
 "Hee hakt ja now al in mienen bos"
 Dan loat ik stil het leaven los
 As de blare van de beum of valt

Kind

Der is 'n prinsesje geboren
 'n Prinsesje langs könninklijke lien
 Wie zagen 't op de televisie
 Op 'n kussen van kaant en satien

En wordt dat prinsesje wat grötter
 Met luxe en zoargen umringd
 Dan wordt het 'n means vol toekomst
 Hear kansen zint dan onbegrensd

Der wordt daags doezend kinder geboren
 In sloppen onder 'n golfplaten dak
 Ne kribbe met plodden is hear weegke
 Gen enkele luxe of gemak

Mear wordt dizze kinder wat grötter
 Is gen één met hear kommer begoan
 Zie stelt as de raven um te leaven
 De stroat is dan hear bestoan

Het is mear, woar 't lot oe löt vallen
 In ne goalden weeg of in ne krib
 Zelf heb ie doar niks in te zeggen
 Op 't leaven heb ie weinig grip

Mear veur God zint ze alle gelieken
 Prinsesje of prins of stroatkind
 Hierboaven wont gen armen of rieken
 Doar wordt ze noar hear innerlijk bemind

Vergaanklijkheid

Allerzeelen, allerzeelen!
 'n Kearkhof steet vol blomenpracht
 Ter eer van al dee ons ontvelen
 Dee ons in 't hiernoamoals wacht

De wind weait row oawer de zearken
 Hier en doar lig ne bloom al daal
 En wiederop stoat de hoge bearken
 Van blad ontlusterd, koald en kaal

Geender steet nog 'n oald meanske
 Stil bie 'n graf, heel angedoan
 Bidt nog gaw 'n rozenkreanske
 Veur hem, dee hear veur is goan

Wolken zee ik langs de locht hen jagen
 't Is now echt allerzeelenweer
 En as troanen valt in vlagen
 Reagen op de graven neer

Stil bin ik noar hoes hen lopen
 Ik was vol indachtigheid
 Ik heurde nog de doden ropen:
 "Leaven is vergaankelijkheid!"

Kleurriek Nederland

Wie spoarden vroger in onzen kindertied
 Völ zilverpapier veur de heidenkinder
 Hoe meer sokkela as wie atten
 Hoe rieker zie wörden , doarginder
 Wie zagen de pleatkes van Chinezen, Afrikanen
 En keken doar onze ogen op oet
 Dee hadden andere ogen en andere lippen
 En ons vel was heel anders as eare hoed

Now zee wie ze dagelijks um ons hen lopen
 't Zint zwarten en broenen en gellen
 Het bint toch net leu zoas wie ook zint
 Ze hebt net zukke geveulens as wie zelm
 Zee hebt wal wat andere gewoonten as wie
 En zie et mangs nen heel and'ren pot
 Mear bin wie dan doarum better as zie?
 Zee geleuft toch ok in nen God!

As in Nederland now ees terreur zol wean
 En wie mossen vluchten noar Viètnam
 Helen wie dan nich gearn ons eigen geleuf
 En onze eigen gebroeken an?
 Vaak heb ik respect veur dee boetenlaandsche leu
 Hearen ramadan, ne moand lang, zeg mie
 -Al is lang nich alman dat met mie eens-
 Dat zee meer veur hear zaak stoat as wie

Nen zeukende

Ik bin nen zeukende in ne woestijn van vroagen
Tast blindelings rond met vroagen zonder greans
De zin van 't leaven wil mie mangs ontscheten
Ik wil zekerheid en dat gef mie gen means
Ik blief nen zeukende in ne woestijn van vroagen

In bin nen zeukende in ne woestijn van vroagen
Ik heb an geleuf alleen toch nich genug
Ik vroag mie of wat woar is en ik twiefel
Mear ik kom nich wieder en mie doch
Ik bliew nen zeukende in ne woestijn van vroagen

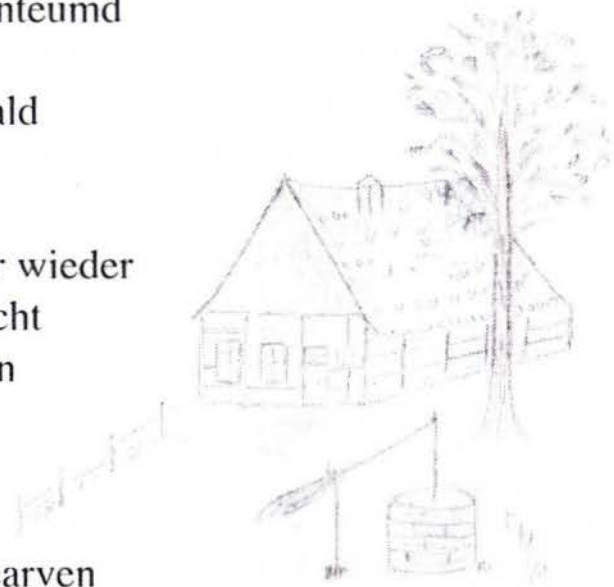
Ik bin nen zeukende in ne woestijn van vroagen
Ik was ait nen Thomas Ongeleuf, mien leaven lang
Toch weet ik Heer, das Doe begrip hes veur mien klagen
Alleen Doe wees hoe klein ik bin en bang
Doarum bliew ik nen zeukende in ne woestijn van vroagen

Evolutie

Ne goode honderd joar ledden
 Was De Lutt nich meer as 'n gehucht
 Hier en doar 'n boerderi'jke verdokken
 In 't laandelijk greun doarum too
 Ne vleeerbos bie de oale waterput
 En 'n iemenschoer achter 'n stal
 De boer leup in pilooske bokse
 Op de del stun ne armzalige koo
 Toen was 'n Deenkel nog geels nich inteumd
 Dee dawwelde nog vri'j deur 't laand
 En oaweral woar-j keken was heedveald
 Volop hazen en knienen in 't Zaand'

Mear now bin wie zonne honderd joar wieder
 't Boerderi'jke is oetgreuid tot ne burcht
 In 't doarp he-w now prachtige wicken
 Met huuze, as villa's zo mooi
 De A 1 löp deur de landelijke dreven
 'n Ni'j bungalowpark is d'r ook
 Twee, dree auto's stoat mangs op de earven
 Ne dree doezend man hebt hier good hear brood

Wat is alles toch onmeundig veraanderd
 In honderd joar van törf en kollen noar gas
 Van waterput noar nen ni'jmoodschen geiser
 Van rogge, beten, knollen, noar maisgewas
 Hoe zal 't oawer honderd joar weazen
 As van oons gen één hier mear is?
 Zölt ze lachen um onzen, dan, primitieven welvaart
 Of hebt ze waardearing voor de geschiedenis?

Het Klökske

Vri'je Tweantse vertaling van "Het geschenk"
(auteur Rosalie Loveling 1834-1875)

Zie stunnen tesaam veur de pronkkast
Den oalen man en 't jungske van tien
Dat zag 't klökske doar liggen
Och Grootva, gew 't an mie

"Doe kas 't nog lang genug dreagen
Misschien oawer 'n joar of twee
As good dien best dös en oppast"
Zear 'n aolen, "Wie zölt wal zeen."

"Oawer twee joar, dan pas, mear Grootva
Dat is nog zonnen langen tied
Doe kas dan al lang dood wean
Doe bis al zo oald en zo stief"

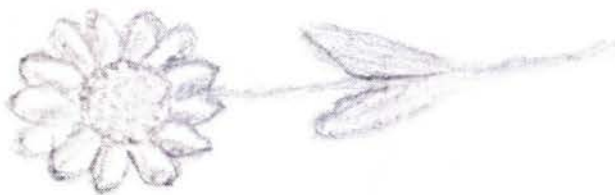
En 'n oalen stun te prakkezearen
Hee dacht, het is wal woar
En ziene lange vingers streelden
't Jungske zien springerig hoar

Hee nam 't zulveren klökske
Dee 't leareke stillekes too
E lear 't in de opgehewwen händkes
't Is 'n andeanken an dien va en moo

Nen tied later, 'n klein graf was der graven
De schooljongs stunnen der um too
En nen oalen man beug meuizaam
Nog ene knee noar d'earde too

De zun stun hoog an 'n hemmel
En keek noar 't smartelijk tafereel
Het kistke zunk zachtkes deper
Arm jungske, God hef ziene zeel

Hee gung alleen weer op 't hoes an
De oale Grootva, hee huulde zo zeer
Hee lear het kostbaar klökske
Op 't oale sterreke weer

Van alles wat

De democratie

De democratie steet in Nederland
 Bie mennigeen hoog in 't vaandel
 Wie könt vaak schrieven wat wie wilt
 D'r is vri'jheid van menning en haandel
 Ook bin wie oarig tolerant
 In völ polletieke kwesties
 't Drugsbeleid steet doarveur bekeand
 Zie hadden 't d'r drok met lestitieds

En dan de criminaliteit
 Ie könt wal op 't devenpad goan
 Mear in de bak kommen, niks doarvan
 Doar mö-j ne moord veur doon
 De abortuswet, de euthanasie
 Daarmet steet ons land veuran
 En de schaalvergroting in dit kleine laand
 Doar hef mennigen boer nare dreumen van

Wie mait met doon in de verkiezingsstried
 Van 'n Road en 't Kabinet
 Al heb wie ook onze zinnen op
 De centumpartijen zet
 Dat ie oew menning zeggen mait
 Dat is toch wal 'n groot recht
 Het gef eigenwearde an de means
 En maakt hem nich tot knecht
 Het liberale stelsel met
 Ziene vri'jheid en ziene rechten
 Dat mag van mie nog lang met goan
 Lever, as onder dictatuur te knechten

Het earfstuk

Toch gewis wal ennige joaren
 Stun dee kast mie in de weg
 Ik bin miene andere healf goan vroagen:
 “Zos dat ding nich vot doon, zeg?”
 “Bo nee”zear hee “dee kast mot stoan blieven
 Da-s ’n earfstuk, ne gedachtenis
 Ik kreeg hem van mien oalde grootmoo
 Toen ik veur ’t eerst op kamers gung”

Niefs wör ik toen want dat earfstuk
 Hung as los zaand an mekaar
 Enen slag met nen zwoaren hamer
 En ’t was braandhoalt, wisse woar!
 Ik begun te prakkezearen
 Ho zol ik den slag now sloan?
 Ik mös ’t op ne andere wagen pakken
 Misschien dat ’t dan nog wal zol goan

“Now,”zear ik zeutkes, “äs dat earfstuk
 Dat van kop tot teen onder hoaltwörm zit
 Diene nostalgie wat op kan vijzel
 Zet hem dan toch hier, in ’t licht!”
 Zo gezegd was zo gedoan ok
 Tehoop trökken wie an het wrak
 Tot het ding krak.... van pure eleand
 Ziene beide linkerpeutkes brak

Ik kreeg mienen zin. met dreaieri’j wal
 Mear binnen ne wek lag de kast an ’n diek
 Ik hoof mie d’r nich mear an te ergeren
 Kiek, dat neum ikpolletiek

De bromvleeg en de koo

Ne bromvleeg zear ees teggen de koo:

“Too, hoal dienen stet ees stil

Zodat ik röstig zitten kan

Dan heb ik ook wat wil”

De koo keek toen de bromvleeg an:

“Wat wis doe toch van mie?

Goa zitten op den kötteltoef

Da's de richte ster veur die”

Toen wör de bromvleeg gloepens kwoad:

“Doe opgebloazen drol!

Wos doe mie zeggen woar ik zitten mot

Maak mie nich hoarndol

Want as ik die nen striekerd gew

Goa dan mear an de kaant

Mear ik zal 't nich doon, loa'k wiezer wean

Doe bis ja nich van mienen staand”

Zo har de bromvleeg 't leste woord

Vleug vot met völ gebrom

De koo bleef stoan in 't greune grös

Veraltereerd en stom

De vos en de kreai

Noar ne fabel van La Fontaine (1621- 1695)

Ne kreai zat op nen tak van 'n boom
 Met 'n groot stuk kees in 'n bek
 De vos dee leup d'r onderdeur
 En dacht, dat is nich gek!

“Och beste kreai gew mie ook wat met
 Ik heb honger as 'n peard
 Al dree dagen heb ik niks meer had
 Doe hes toch delen leard “

De kreai schudde beslist zienen kop
 O nee, dat dee hee nich!
 Hee keek de vos ees gloepend an
 En heul zienen bek stief dicht

Mear Reinaart, veur één gat nich vast
 Smeet 't oawer ne andere kaant
 “k Heb heurt, doe hes zonne mooie stem
 De mooiste stem van 't laand

Zing ees 'n leedke veur mie, too
 Diene stem wil ik gearn heuren
 Ik heb doar al zó lang op wocht
 ‘k Bin stil, ‘k zal mie nich reuren

De krai dee stök zienen nek ees oet
En dreaide met 'n kop
Was hee al zo beroemd in 'n bos?
Hee wör heel greuts in 'n krop

Hee dee zienen bek wied los en joa
Wat Reinaart har veurzeen:
De kees veel daal, de vos greep too
En nam toen rap de been

Zo wör de heugelijkheid bestraft
De krai kreeg nimmendal
De vos verlös ziene strek toch nooit
Dat blik wal weer oet dit geval

Hette

Wat was het heet van 't zommer
De muske velen van het dak
De kinder leupen in badpak
En wie, wie zochten scha in 't lommer

Wat was het heet, wat was het heet
Mangs zesendertig groaden
Um in de zun te broaden
En broen verbraand te worden kneed

De blomen hadden 't zwoar te duren
Ze hungen met 't köpke daal
Amechtig en totaal
Oetdreugd in de hete middaguren

Het leek hier wal 'n Oosters laand
Dat Nederlands klimaatje
Veur efkes 'n tropisch staatje
Dat was toch wal frappaant

Mear no he-w weer gewone dagen
De hearfst is weer in 't laand
Weg is doarmet den zunnebraand
No kön wie oawer koalte klagen

'n Watertoren van Oldenzel

Al bienoa honderd joar, steet hee doar
'n Watertoren van Oldenzel
Hee steet doar zo fier, verandert gen spier
Mear now bärst hee toch oet zien vel

Hee wordt renoveerd, is hee dat nog wal weard
Den watertoren van Oldenzel?
'Is 'n vertrouwd monument en al kost het ne cent
Hee geet in revisie veur 'n ni'j kopstel

Der was al zo völ, dat men ofbrekken wol
Mear 'n watertoren van Oldenzel
Mag blieven stoan en weer honderd joar met goan
Hee is weer in tel, in Oldenzel

As voart den toren, weer verni'jd en herboren
Vol greutsigheid kik oawer Oldenzel
Dan bin wie gewis, blie dat hee der nog is
Den watertoren van Oldenzel

Ode an den oalen griezen

Kom ik van Wearsel, van Boarn of van Hengel
 En goa ik dan richting Oldenzel hen
 “t Eerst wat ik zee zint de vertrouwde contouren
 Van ’n oalen griezen, dee ik zo good ken

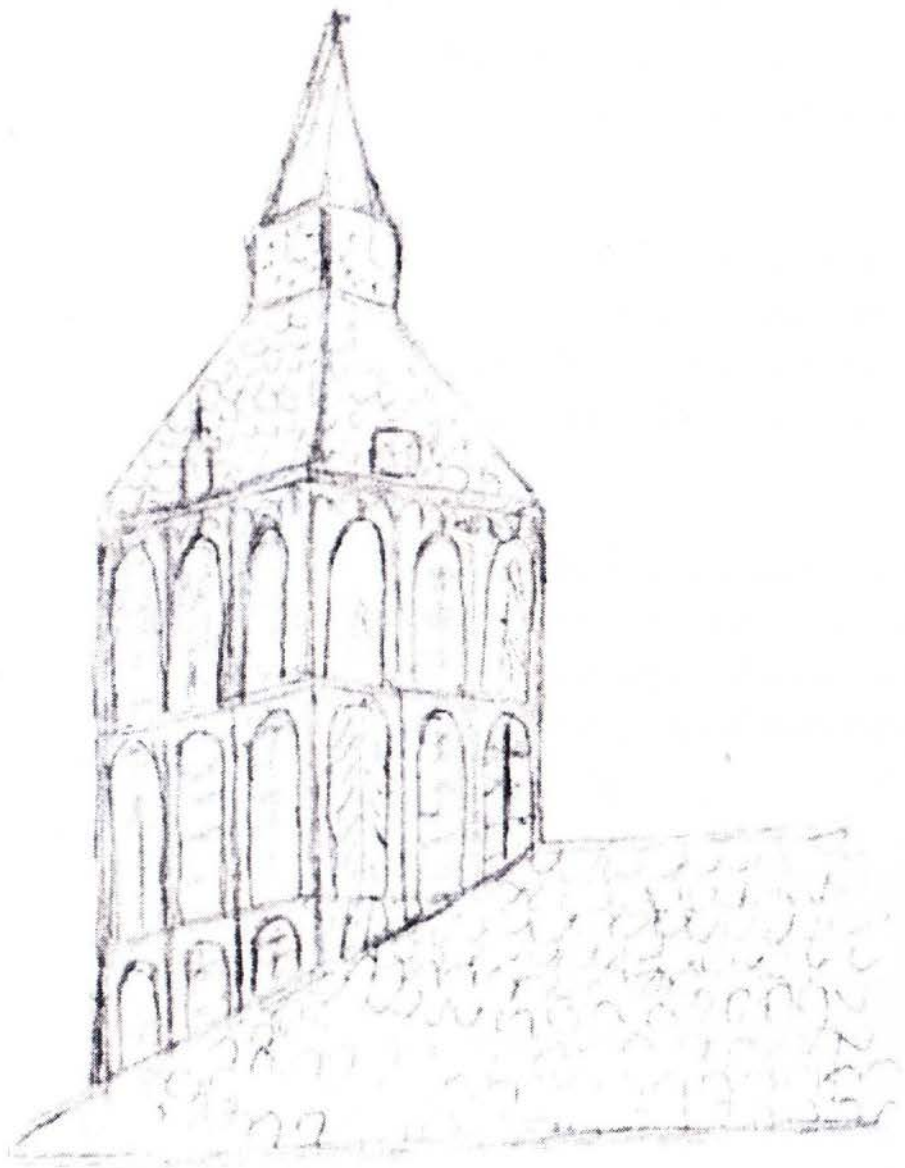
Ik leup d’r as kind zo vaak langs noar de school hen
 Ik zat in de banken veur de kindermis
 In ’n peardehook keek ik vol ontzag noar ’n deupvont
 Ondergung doar de sfeer van mysterieuze duusternis

As op viefteen juli, ’n naamdag van Plechelmus
 De processie doar deur de kark hen trök
 Dan schalde ’t Plechelmusleed hoog langs de pieters
 Een leed dat elkeen tot zingen anstök

Plechelmus, oalen toaren, mie vertrouwd toch van vroger
 Ik zee as teggen ne vader hoog teggen die an
 Diene krachtige bouwstiel, dien rieke verleden
 Verkreggen deur tieden vol stried en eigenbelang

As diene muren kunnen sprekken, wat zollen ze vertellen
 Van geleufsvervolging, van oorlog en dood
 Van völ ni’j leaven begunnen bie ’n deupvont
 Van deernis en rouw noa ’n leaven vol nood

Plechelmus, oalen griezen, Ik blief die ait earen
Doe bis toch het zoalt van de boeskoolstad
Al goat de eeuwen veurbie, doe blifs op diene ster stoan
Doe trouwen Plechelmus, bie die lig mien hart

De vöggeltrek

As 't winter stilan nöager kump
En de beum wordt van hear blad ontlusterd
Lik 't wal asof de vöggel zich
Mekaar wat in hebt fluusterd

Ze kriegt de krewwel in de hoed
Ze hebt 't hier wal bekekken
En maakt zich op veur de grote trek
Noar verre, wöarmere strekken

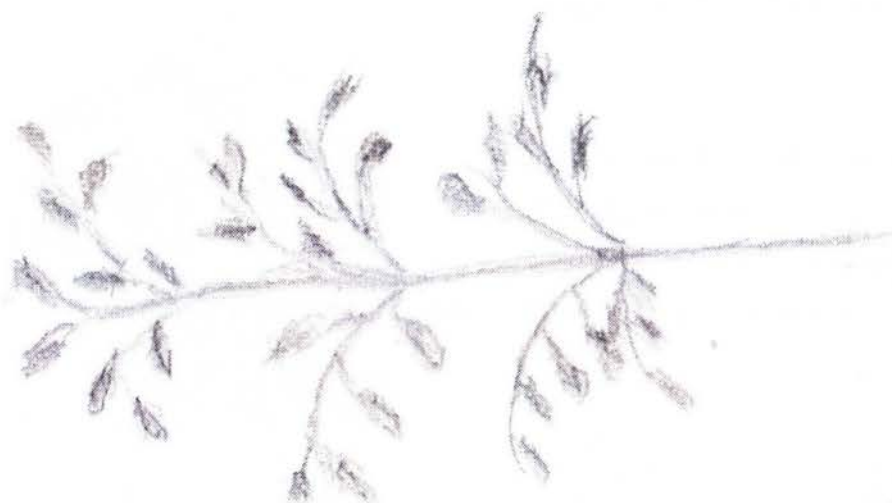
De grutto, kiewik en de sproa
Bint in september al vertrökken
Veur ne lange reis noar 't zuden hen
't Leek net asof ze 't of hadden sprökken

Ook de nachtegaal gung al vroom op trek
Wat hef he van 't zommer zungen
Mear 't was ál toch van korten doer
Hear instinct zear 't enzee gungen

De ganzen kwamen wat later oawer
In V vorm vleugen ze met gemak
Van 't hoge noorden oawer Tweante hen
Hoe mysterieus kleunk hear gegak

Zo reist ze of van hot noar haar
Oet Tweante vot vol mood
Zee volgt toch ait earen innerlijken drang
Want trekken zit hear in het blood

Mear in het veurjoar komt ze weer
De vink fluit hoog zien leed
De koekoek ku-j gestöarig heuren
En de karkiet zingt weer volop in 't reet

Nachtelijke stilte

In de stilte van 'n nacht
Ku-j van alles heuren
't Kloppen van oew eigen hart
En het krönnen van de beum

In de stilte van 'n nacht
In 't donker duuster
Heur ie oaweral stemgeloed
Mysterieus gefluuster

In de stilte van 'n nacht
Lik alles zwoar en donker
Wordt ne mug nen olifant
Is 't leaven zwart van zorgen

Mear as dan de zun weer kump
's Morgens met hear stroalen
Valt 't allemoal weer met
Ku-j 't hier toch nog wal oethoalen

Klöttergood

Verandering

Zwart is de nacht
 De lucht fluweelzacht
 Ne oel vlög troag
 Op zeuk noar prooi
 In de veulbare stilte
 Klinkt zacht het krönnen van de beum
 As ne leste zucht
 Langzaam gloort de dageroad
 De zun verheft zich troag
 Oet hear leger
 Ochtendrood zet alles in glood
 Natuur kump tot leaven
 Den ni'jen dag wordt wakker
 In goalden kleuren

Staar

Ik kiek noar boeten
 Alles is lecht
 Zo helder en kleurriek
 Zo leavensecht
 Now zee ik hoarfien
 't Gezicht dat mie leef is

Deur dee operatie
 Fenoalweg 'n mirakel!

Tied

De dagen draaft in vollen galop

En ik, ik draaf mear met

Ach, bleef de tied mangs efkes stoan

Want het leaven is zo kort

Limerick

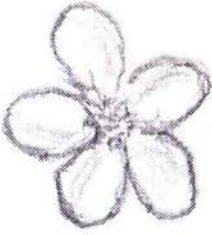
Nen boer oet De Lutt met honderd vearken

Dee wol op nen dag nig mear wearken

Hee zear: "Ik bin 't zat

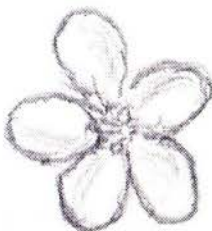
Ik goa zitten op 't gat"

En zocht vri'jheid onder de learken

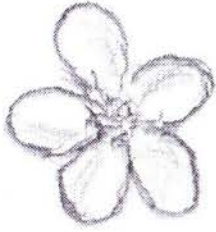

Dag
 Helder kloar
 Vol opgejaagde leu
 Dee ait verdan mot
 De oavend valt
 Röst kump
 Nacht

Kleuren
 Van kakelbont
 Tot teer greun
 Lig oawer de earde
 Newwel kump opzetten
 Maakt alles
 Vaal

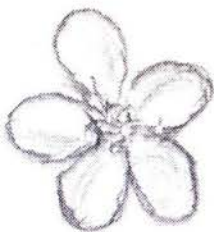
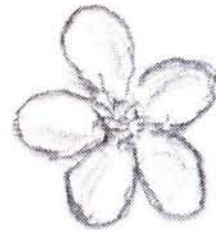

Vreendschop
 En trouw
 Is goald weard
 Mear ofgunst en stiggeleri'j
 Brengt den stried
 Gauw gangs
 Vi'jandschop

Verdreet
Um voetbal
Kan zwoar wean
Gen kampioenschap te vieren
Mear toch tevrea
Gode wedstried
Plezeear

Vakaansie
Lekker luieren
En good weer
Niks an de kop
Dat kump wal
Andere wek
Wearken

Joarig
Mooi feest
Drinken met mekaar
Op oew eigen gezondheid
Nen wrangen noasmaak
Een joar
Oalder

Oawer de groond kroept
Twee dikke pielewormen
Ze hoalt ne wedstried

De wind soeselt zacht
Vertealt van vroger tieden
Dan wordt alles stil

De zun kump troag op
Goalden ströalkes valt op eard
De dag begint good

De moan steet heel hoog
An den hemmel te gloepen
De earde lig naakt

De beum huult dreuvig
Hear troanen valt in het grös
As pearels van dauw

Nen hond blekt wied weg
Verbiesterd en verloaten
Verweaid in de wind

Scheurkalender

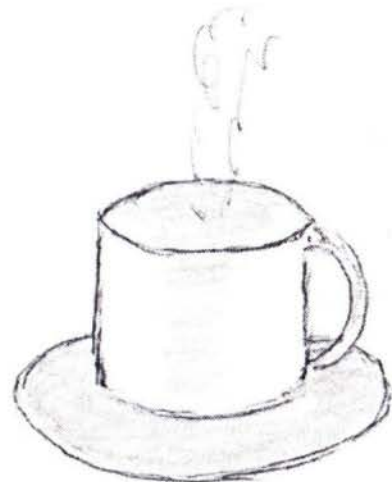
Alle dagen 'n bleadke
En de wek is zo veurbie
Elke moand 'n ander pleatke
Twaalf moal, dan is 't joar historie
Mear tusken 't eerste en 't leste bleadke
Lig het hele meanskeleaven

Röst

'n Koffiepot op het reuster
De kat veur 't vuier
De oalde moder in 'n schommelstool
Dommeland in 'n tweedoonker

Neaikreanske

Zes kumkes thee
 Geurig en woarm
 'n Schöälke keukskes
 geet van haand tot haand
 Kletsköpkes
 Roddelpröatkes goat
 van mond tot mond
 "Hes dat al heurt?
 Wees dat nog nich?"
 Kletsköpkes

Limerick

In De Lutt in vrogger dagen
 Regeerde de helhond in legendes en sagen
 Now, met het moderne verkeer
 En de A l nog ees weer
 Heur ie doar gen één oawer klagen

Nacht

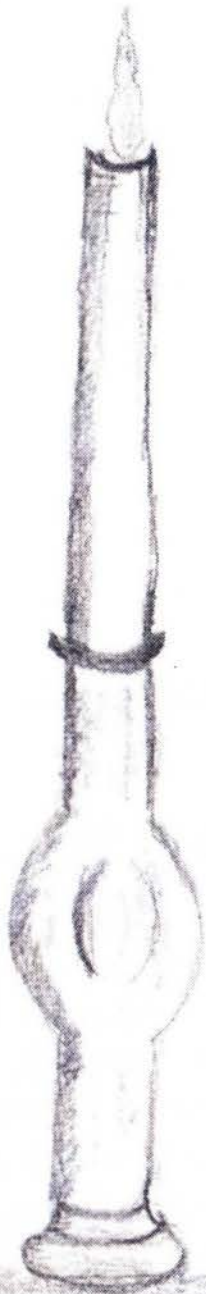
'N Tweedoonker valt oawer 't laand
 De wind leg zich daal op de wolken
 In nen kalen boom reurt nog efkes nen voggel
 En in de wiedlöchtigheid jengelt 'n kind
 De earde kump tot röst
 De nacht umslöt hear met ne donkere dekken

Dageroad

Troag kump de zun oet hear nust
 Goald valt oawer tek en struken
 'n Dauw an de grond lost zich op
 In pearels en diamanten

Elfstedentocht 1997

Links rechts, her en der
 O, wat lig dee eindstreep ver
 Achter mekaar in lange riegen
 En gen één löt zich klein kriegen
 Links rechts, veuroet dan mer
 Want elkeen wil de eerste ster

Mirweentertied

Mirweenterhoarn

Mirweenterhoarn, doe hoalten hoarn
 Met dien wonderlijk geloed
 Hoo kump 't toch dat, as ik die heur
 Mie ne rilling geet oawer de hoed?

As 'n advent der is en Kerstmis kump
 Met oavenden, donker en laank
 Dan doedels doe dienen oalen roop
 As vanoalds weer oawer 't laand

Doe röps an de traditie trouw
 Ons op in de mirweentertied
 Dös ons bezinnen op het leaven
 Met nen roop zo vol en riek

Doe dregs zo good het verlangen oet
 Van de means noar lecht en leaven
 Doe bregs de herinnering nöagerbie
 An lang vervloagen eeuwen

Ik vroag die, oalen, hoalten hoarn:
 "Loat den roop oet 'n ver verleden
 Dee zó völ lös maakt in de means
 Blieven klinken in 't moderne heden

Mirweenternacht

Zacht soeselt de wind deur 'n kalen bos
 Het is koald en stil is de nacht
 De stearne stoat helder en kloar an de locht
 De moan hoalt van wiedten de wacht
 En heel de natuur is in ofwochting
 Van de komst van het Christuskind
 Elk dear dat leg zich röstig daal
 Zelfs stil wordt ook de wind
 Mear machtig steet doar den eken boom
 Ne siddering trekt deur zienen stam
 Hoe mennigmoal hef hee dit al beleafd
 Dizzen vreadigen mirweenternacht
 Hee veult zich zo oald, zo vermeuid en zoar
 Zien leaven lang hef hee doar stoan
 En elken mirweenternacht is hee verwörden
 Deur 't wondere gebeuren ontdoan
 Now wordt 't an 'n hemmel zo helder en kloar
 Ne stroal van goald valt oet 't heelal
 As 'n engel röp: "Glorie, glorie an God
 Geboren in Betlehems stal!"
 De dears in 'n bos böagt zich nederig deep hen
 De eek löt troag ne troan
 De vöggel, zee zingt hear hoogste leed
 De natuur löt zich vol wille goan
 Het Kind is geboren in nen beestenstal
 Verwoarmd deur nen ezzel en os
 De eek krig weer mood um verdan te goan
 Ni'j leaven kump weer in 'n bos

Dree wiezen

Dree wiezen oet 't Oosten
Trökken noar Betlehem hen
De stearn was hear tot leidroad
Zee kwamen van zo ver
En in nen schamelen stal
In 'n kribbeke op 't stro
Vönnen ze het Kindje Jezus
Bie nen ezel en ne koo
Zee bogen deep ter earde
Het kind har 't toch zo koald
En learen stil veur 't kribke
Heare wierook, mirre en goald
Ze gungen tehoop noar hoes hen
Deur de held're, koale nacht
Het zeen van dat kleine wichtke
Bleef lang in heare gedacht
Mear één ding wussen ze zeker
Zie hadden den Heiland zeen
De God van vrea op earde
Woarveur dee stearne scheen

Oaldejoarsoamdgedachten

Het joar is hoast vergangen
Wie stoat an 'n lesten oamd
En oawerdeankend in mienen stoel
Zee ik het joar weer goan

Mangs waren 't bliede dagen
Vol wöarmte en geluk
Vol eendracht en saamhöarigheid
Zunnig en vrendelijk

Dee blijft in miene gedachtenis
As kroonjuwelen stoan
Umdat, wanneer 't ees slechter geet
Ik mie doar an vast kan hoalen

Mear ook de drove dagen
Gungen ons nich veurbie
Met zeekte, zoarg en angsten
Veur die, mear ook veur mie

Natuur en weareldrampen
Rondum ons too, zo völ
Al stönnen wie ook van wieden
En kwam 't water nich oawer onzen zöl

Jong leaven kwam d'r ok weer
Dee ons leef waren raakten wie kwiet
Zo gung 't wisselend op en daal
Het leaven is toch ait vol stried

Now stoa wie veur twee –doezend- vear
Vol hop op wat geluk
Wie möt mear röstig ofwochten
Welk deel van 'n leavenskoken wordt mien deel?

D'r is d'r Eén dee 't regelt
Dee het al lang weet, want
Ok in het joar twee- doezend-vear
Nemt Hee ons bie de hand

Hee leidt ons deur 't leaven
Al lik 't mangs niks meer
As God 't wil zee wie mekaar
Ok in twee -doezend-vief wal weer

Snee

Hoe wit is alles now 't sneeit
 Hoe helder, kloar de weareld
 't Is oaweral zo prachtig mooi
 De beum bint met kristal bepeareld

De struken buugt onder den last
 En 'n snee dee valt mear near
 Ik zee neargens leaven in de natuur
 Beschutting zoch elk dear

Doodstil is 't now hier in den bos
 D'r is gen zuchtke weend
 Het lik wal net 'n spreukskesbook
 Dat mie efkes oet is leend

Al 't tekweark is as ragfien kaant
 Oawer de wear lig 'n donzig ber
 En tusken al dat flonkerend wit
 Lig hier en doar ne zwarte ster

Mear as het morgen deuien geet
 Is 't prachtig spreukske oet
 Dan is al dat moois, dat ik now zee
 Nen smerigen, zompigen kloet

